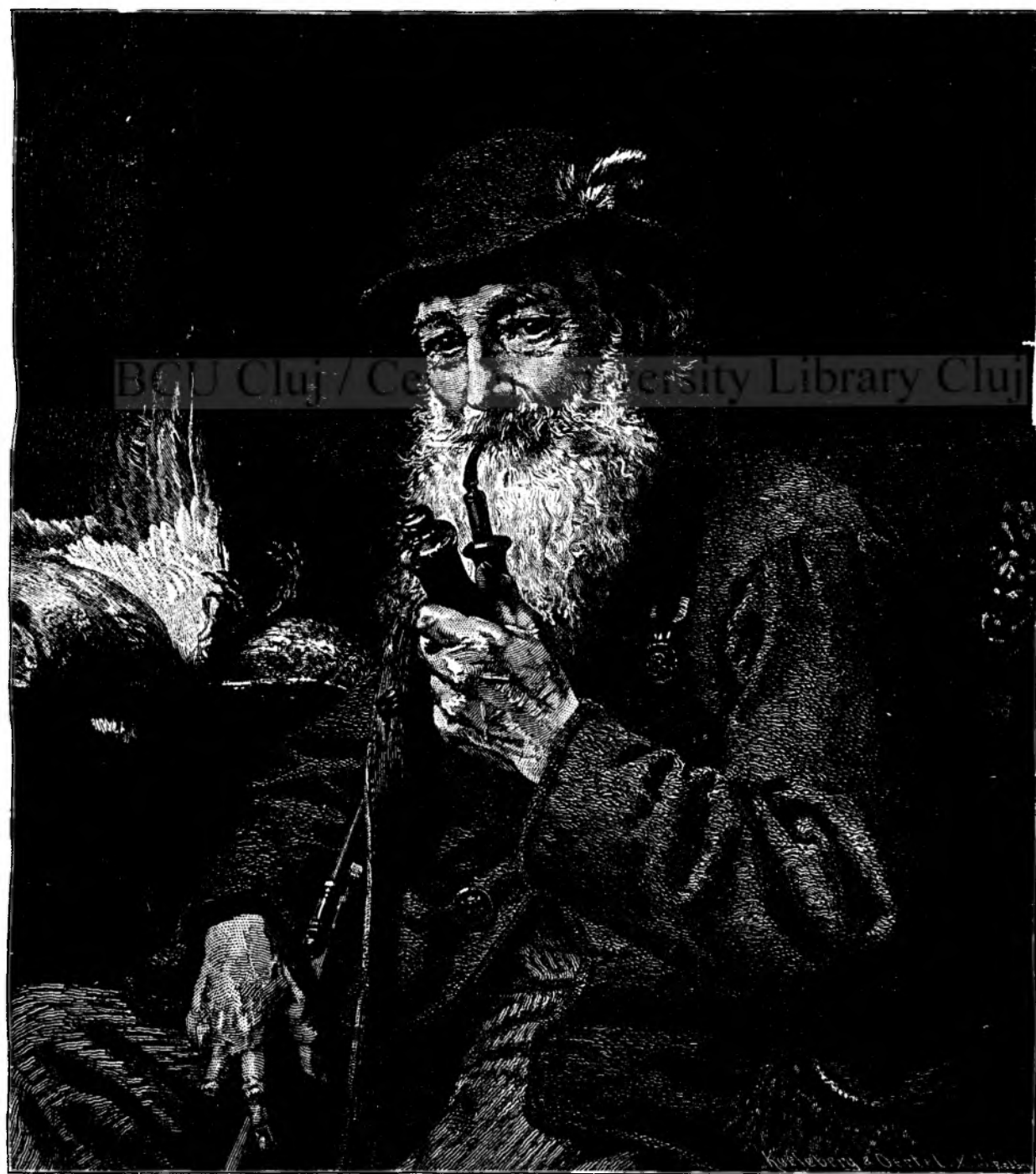

Oradea-mare, duminica 13 noiembrie. || Nr. 78.

ANUL XVII — 1881.

Pădurarul.

După douăzeci și cinci de ani.

— Novelă. —

(Încheiere.)

— Mămucă dragă, — se auzi în momentul acesta vocea drăgălașă a Corneliei, — ce se facem? Vizitiul ține, că nu putem merge mai departe, căci un cal ș-a sclintit piciorul.

Cicărlan intrerupt în punctul cel mai interesant al convorbirii sale, eră foarte necășit, totuși își întărită un zimbet și dișe :

— Cu cea mai mare plăcere vë ofer trăsura mea.

— Și dvóstre cum veți merge acasă? — întrebă vëduva.

— Vë vom însoți în aceeași trăsură, de cum va ne vclți permite, — respunsë el.

— Dar nu vor încăpë șatulele, — observă vizitiul lui Cicărlan.

— Taci din gură, — îl apostrofă acesta, suprimându-și un suris involuntar.

— Mulțam, însă nu pot să primesc, — reluă vëduva. Nu pot să vë fac atâta incomoditate.

— Ierăși un refus! Sëmn rëu pentru mine! — își dișe Cicărlan.

— Eă cunosc în satul acesta un om care se pricepe la cai, — dișe vizitiul ei, — îl voiu chiemă să vëdă calul.

— Du-te iute, — aprobă dómnnă sa, ier vizitiul porni numai decăt.

— Și decă omul nu va putë lecuî calul? — întrebă Cicărlan.

— Voiu căută aici o trăsură.

— Dar nu se află.

— Atunci voiu fi silită a primî trăsura dtale.

— Silită? Dóră presința mea ț-ar produce acesta neplăcere?

— Ah! ce gândești!

— Căci în cazul acesta, m'aș crede dator să te feresc de pozițiunea „silită“, oferindu-ți numai trăsura, fără d'a vë însoți.

— Ce presupunere! Ca să veți dară, că n'am avut de gând așa ceva, ietă îți declar, că decă omul chiemat nu va putë lecuî calul, voiu primî cu plăcere ofertul făcut de dtă.

— Mulțam. Acuma me simt împăcat. Dar până ce va sosî omul, dă-mi voia să te conduc la o preumblare în pădurea asta, să ne trecă mai iute timpul.

— Së nu diși, că refus tóte, primesc.

Și ei porniră la preumblare în pădure, unde tinerii se dusese mai de mult. Aceia culegeau deja flori și glumiau. De sigur nu aveau așa gânduri grele ca părinții lor.

Acestia mergeau în tăcere.

Pădurea le oferiă mii de frumuseți, căci natura a inzestrat-o cu mâni abundante. Ei însă nu vedeau nîmica din acele farmeci, căci fie-care se ocupă cu totul numai de sine. Conversațiunea lor intreruptă de Cornelia cuprindea înimele ambilor. Fie-care doriă s'o continue, dar nici unul nu cuteză.

În urmă însă el, înarmat cu scutul resignațiunii, gata la ori de eventualitate, începù :

— Dar scii, dómnnă, că-mi datorești un respuns?

— Sciu.

— Binevoî-vei a mi-l da acum?

— Nu sciu decă voiu fi în stare, dar voiu adună tóte puterile mele ca să țî-l pot da.

El se cam spăria de acesta întroducere și așteptă cu cea mai mare neliniște urmarea.

Dënșă continuă :

— O să-ți spun tóte lămurit, ca să me poți înțe-

lege. Scii bine motivul, care odinióră m'a silit a nu putë primî onorifica propunere de căsătorie a dtale.

— Durere, sciu. Ț-am părut pré sărac.

— Ești nedrept față de mine. Sëu dóră ai uitat, că nu eă, ci voința părintelui meu a decis?

— Și dtă te-ai supus.

— Ce aveam să fac alt ceva? Së fiu fugit cu dtă?

Dar putut-am să produc astfel de întristare părintelui meu, care ș-a cheltuit tótă averea pentru creșcerea mea, căruia i eram scumpă ca lumina ochilor?! Ah! domnule Cicărlan, nopți lungi de insomniu am veghiat eă atunci. O cumplită durere, ca o stâncă de granit apesă inima mea, căci prevedeam nefericirea mea și nu puteam s'o înlăturez. Țî spun acuma, ceea ce atunci nu ț-am putut descoperi, că te iubiam din tot sufletul meu; scieam că și dtă me iubești asemenea, și totuși vedeam că nu pot să fiu a dtale. Îndeșert am descoperit părintelui meu secretul sfânt al inimei mele, îndeșert l-am assigurat că numai amorul dtale póte să-mi creeze fericire p'acest pământ, îndeșert m'am proșter-nut la piciórele lui plângend sfășietor : el a rëmas neștrămutat în hotărîrea sa. Mi-a respuns, că sentimentul acesta al meu este numai un foc trecător, vine vëntul timpului și-l suflă; el cunóșce mai bine vieța și peri-pețiile sale, d'aceea ca părinte bun și iubitor s'a cređut dator a-mi alege el pe soțul vieții mele, care este un om ce póte să-mi assigure...

— Da, da. Veți că ajungi la ceea ce-ți dișesem. Dar nu te condamn, cu atât mai puțin vreă să acuz umbra părintelui dtale. El a fost om ral, ș-a iubit fiica și a cugetat, că astfel ș-o va putë fericî mai sigur.

— Țî mulțamesc, domnule, pentru acesta declarațiune leală. Nici eă n'am acusat pe fie-iertatul nici odată. El a voit numai binele meu. Ferice de el, că n'a putut vedé nerealisată profetirea sa. La câteva luni după cununia mea a murit. Fie-î țerina ușoră!

Urmă o paușă scurtă, apoi ea continuă :

— Nu-ți voiu vorbi de vieța mea conjugală. Nu este nici cuvinčios, dar nici permis, ca o femeie să întunce numele ce un bărbat i-a dat. Dar nici nu pot să vorbesc rëu despre soțul meu. El m'a iubit și a căutat să-mi procure tot felul de plăceri; dar ce folos, decă eă totuși nu l'am putut iubi, decă eă totuși n'am putut să șterg din memorie figura dtale?!

Dënșă pronunțiă aceste cuvinte cu atâta intimitate, încăt Cicărlan i apucă mâna cu căldură și o sărută plin de fericire.

Apoi dișe ei :

— Țî mulțamesc! Acesta descoperire a dtale me recompensăză îndecit pentru durerea refuzului ce mi-ai făcut și pentru suferințele anilor lungi trecuți de atunci. Ah! căci am suferit mult. Spre a-mi găsi alinare și mângăiere, m'am însurat și eă. Mi-am căpëtat un ânger de femeie, care pe ori și cine putea să-l fericescă. Ar fi fost păcat a nu o stimă. M'am încercat să o și iubesc, ca astfel să-i respălătesc bunavoința și tótă atențiunea sa d'a me vedé mulțamit și fericit; dar suvenirea dtale a zădărnicit tótă stăruința mea. Voit-am să te șterg din memorie, să nu me mai ocup de dtă; acusat-te-am în internul meu, ca să te pot condamnă, să te pot urî, să te uit cu totul: dar totdeuna îmi reapărea figura dtale, suridëndu-mi drăgălaș și respândind farmec grațios în giur de mine. Și acea figură par că-mi spunea, că o acuz cu nedreptul, că suferi și ea, că me iubește și ea; și atunci fugiam de lume ca nebunul, me ascundeam și plângeam ca un copil. Dar încă eră bine, când puteam să mă retrag din societate, căci în plâns îmi innecam durerea și suferințele mi se alinau; dar de multe ori suvenirea mi te aducea înaintem-mi tocmai atunci când buna mea soție prin intime drăgănări încercă să-mi resfire norii frunții mele. Oh!

atunci situațiunea mea deviniă grozavă! Internul meu fulgerat se făcea un isvor de lacrimi, dar nu puteam să plâng, să me uşorez, — căci astfel tristam de morțe pe acea ființă de lângă mine, care atât de mult me iubiă. Cu săgéta durerii în inimă, trebuia dară să îmbrac o față veselă, să surid și să ȳic vorbe de mulțămire și de fericire. Ea sciea acēsta, și întocmai ca mine și dēnsa eră nefericită; dar nici ea nu-mi spunea secretul acesta, însă și eū il ghiciam, ca și ea pe al meu. Este un ce caracteristic în fisionomia omenilor nefericiți, care, ori cât s'ar mască, i tradēză. De odată ea a început să veștedēscă, și într'una din ȳile ceriul s'a îndurat de suferințele sale și a chieam-o la sine. Numai în minutul acela me convinsei, că totuși am iubit-o. De atunci am avut motiv dublu de plāns, căci inima mea avea două morțe: una în mormēt, alta viuă, însă pentru mine perduță în eternitate. Dar ce minune! N'am mai putut să plāng. Lacrimile mele au secat.

Vēduva ascultă cu totul emoționată acēsta narațiune plină de pasiune și simțire. Aceea i părea ca o dulce adiare a unei șopte care vine sē-i îndulcēscă trecutul. De aceea nu întrerupse lunga povestire, ma nici atunci nu ȳise nici o vorbă, când el se opri. Ea credea, că el tot mai are sē destăinuieșcă ceva, de aceea sē teama a-l întrerumpe în cursul ideilor sale.

Și în adevēr el continuă :

— Acuma însă sciu pentru ce a secat isvorul lacrimelor mele.

— Pentru ce?

— Pentru că a simțit apropiarea sōrelui ce uscă roua. A presimțit, că me voiu rentēlni cu dta.

— Și totuși dta n'ai prē arētat acēsta ȳilele trecute. Scieai, că sūm în Baie, cu tōte aceste nici n'ai vrut sē me veȳi. Par că înadins te-ai ferit de mine.

— În adevēr, m'am ascuns de dta.

— Admirabilă sinceritate! Dar pentru ce te-ai temut așa de mine?

— Pentru că a vinit un amic și mi-a împărtășit, ceea ce se vorbiă în societate, că dta de asta-dată te-ai mărită după mine, de óra-ce eū acuma sūm bogat, nu sărac ca odinióră. Eū m'am creȳut prin acēsta ofensat, și nici n'am voit sē te vēd, ca nu cumva sē-ȳi daȳi privilegiu, ca lumea apoi sē pōtă rīde de mine.

— Va sē ȳică nu te credeai destul de sigur, de cumva te 'ntēlniai cu mine?

— Recunosc, că nu. Urmarea a și probat acēsta. Am pornit din Baie linișcit, că am scăpat d'o cursă periculōsă, și iētă-me la prima revedere prins în ea!

— Sē nu creȳi, că cursa acēsta e atât de periculōsă. Decă te creȳi prins, iētă eū te eliberez iērăși.

— Cum, cum?

— Sūm datóre a face acēsta.

— Nu te înțeleg.

— După mōrtea consortelui meu am jurat, că mai mult nu me voiu mărită, și că ținta fericirii mele va fi creșcerea și așēdarea unicei mele fiice. Me credeam neștită în hotărēirea mea, dar fui mai slabă decăt cum gāndiam. În acel moment, în care te auȳii spunēndu-mi cu atāta duiōșie, că me iubeșci, uitai — Dōmne iētă-me! — juramētul. Eram sē-ȳi respund, că și eū te iubesc și vreū sē-ȳi fiu soȳie. Dar tocmai când începui sē-ȳi spun aceste, veni copila mea de me întrerupsē. Acēsta întrerumpere neașteptată fu pentru mine un avertisment ceresc, care-mi spunea : „Bagă de sēmă ce faci!” Din momentul acela devenii iērăși firmă în hotărēirea mea de mai nainte legatā cu juramēt. Trebuie dar sē-mi calc pe inimă și sē-mi cer scusele, că iērăși sūm silită a nu putē primi ofertul de căsătorie al dtale.

— Dar ...

— Veȳi prin urmare, că s'aū înșelat aceia, cari mi-aū făcut insulta, că eū acum am vrut sē te ieū de bărbat, pentru că ai devenit bogat.

— Dar e grozav ceea ce ȳici! A suferi atāta ani de durere, și acuma a nu întră pe pōrta fericirii, pentru o întipuire, pentru un juramēt fără sens, asta e o nebuție.

— Calmēză-te, te rog! Ce ar ȳice lumea, decă ar auȳi, că în loc de-a căutā sē-mi fericesc fiica, eū port grige de mine?

— Dar nu vei putē sē-i porȳi grige și după ce te vei mărită?

— Nu, căci prin măritișul meu aș tăiā calea fericirii sale.

— Nu te înțeleg.

— Me vei înțelegē acuși. Dragii mei copii, — se adresă ea cătră tineri cari tocmai se apropiau, — a sosit momentul în care puteȳi vorbi.

— Tată, — începū Tiberiu, — eū și Cornelia ne iubim. La deplina fericire nu ne mai lipseșce alt ceva, decăt binecuvēntarea dtale. Te rugām nu ni-o refusă!

Cicārlian stetea incremenit. În momentul prim cugetā, că pruncii glumesc. Dar vēȳēnd ochii inundați de lacrimi ai vēduvei, se convinse de adevēr. Aruncā o privire duiōsă și admiratóre spre ea, și ȳise tinerilor :

— Dar cum aș putē sē împedec eū fericirea vōstră?! Vēȳēndu-ve o păreche, voiu simȳi totdeuna dulcea mângāiere, că decă eū n'am putut sē am parte de fericire, cel puțin veȳi avē voi. Și prin a vōstră fericire, voiu fi și eū fericit!

Apoi se apropiā de ei, și cu șiroie de lacrimi pe față i sărutā de multe ori, vērsānd în fie-care sărutare tōtā căldura unei inimi părințesci, încāt aceia abii ajunserā sē-i sărute mānile.

În urmā el își înnālță capul, facū un pas cătră veduva și i ȳise mult emoționat :

— Douē-ȳeci și cinci de ani te-am iubit, dar de acuma înainte te voiu adorā ca pe o adevērată mamā!

Și i luā māna și o sărutā cu cel mai adānc respect.

Peste jumētate de óra pornirā cu toȳii — sē serbeze logodna.

Iosif Vulcanu.

In Memoriam ...

Sunt dulci și neuitate minulele acele
Când sub un nor mai tremur abii câte-va stele
Și luna spre culcare apune linișcit,
Când gēna Aurorei colo pe deal apare,
Și 'n lume nu respirā alt glas, altā suflare,
Decāt al unui ānger de care ești iubit!

Oh! dulci, neperitóre și 'n veci misterioșe
Remān acele clipe de șopte amorōșe,
De visuri aurite, de calde, lungi oftāri,
Când pe o barcă 'n brațe porȳi draga ta uimitā,
Și 'n ea par' veȳi tainic pe Vinerea treȳitā
Din valuri, mai frumoșā, mai plină de 'ncāntāri ...

Aiunci doreșci ca timpul pe loc sē se oprēscā,
Și fericirea, altā ființă omenēscā
Sē nu o guste 'n lume decāt sufletul teu,
Sē-ȳi parā tot pāmēntul un raiu întins și verde,
Și ca un cānt de āngeri amoru-ȳi că se pierde
Cu-a noȳii armonie, duios, în sinul seu ...

Atunci stele-de aur și lunā arginție
Cu o vāpae sacrā scriu taīna ta cea vie,

Ca singurii dulci marturi unui divin amor,
Ș'ai vré ca nici-odată să nu se mai clintescă
Nici stelele, nici luna din bolta lor cerescă,
Și să-ți aprindă veșnic în piept schinteia lor!...

Trec ani și porți în suflet poetica-ți comoră,
Adânci brăzdate urme pe-a vârstei primăveră,
Dorinți, iluzii, visuri de-o clipă, de-un minut;
Chin, jale, bucurie, dor, lacrimi, frumuseță
Ne spun că fericirea-i un vis de tinereță,
Și că problema vieții e un mormânt tăcut...

Dormiți de-acum în pace minute neuitate!
Dulci amintiri în pieptu-mi stați veșnic îngropate,
Și 'n calea vieții mele ca stele pintre nori,
Versați rațele vóstre de sfântă mângăiere,
Făcând să uit o clipă nespusa mea durere
Și 'n loc de-a mele plângeri s'aud privighetori!...

Petru V. Grigoriu.

Apa dela Botez

pentru ce nu se strică și e lecuitoare și tămăduitoare.

Imago I Magia I Magnes I

Apa dela botez sântită se numește agiasma grec. aqua benedicta lat. Weihwasser germ. Poporul român numește apa sântită la botez și iasmă, formațiune din „agiasmă” grecesc.

La Botezul (bobotéza) Domnului se face sântirea apei după orânduiea și ritual prescriș în rugător (euchologii, molitvelnic). Spre acest scop iasă după sânta liturgie preotul îmbrăcat în ornat dimpreună cu tot poporul la riu, seú la locul unde-i gătită în vasele respective apa, mērgēnd înaintea preotului luminările și tămăetórea (cădelnița), cāntānd cantorii troparele prescrișe, se santeșce apa după tóte prescripțiile bisericești; cu acea apă sântită apoi se stropesc mai întâiu preotul pe sine, apoi pe cāntăreți și pe întregul popor, care luādu-și apa sântită în vase, o duce acasă stropind cu dēnsa și pe cei de acasă, apoi vitele, grajdurile (staulile) etc. ierā rēmāșița o păstrēză de léc peste an.

Caracteristica apei sântite la botez. Tot poporul român, împreună cu preoții și învățătorii sēi, din tradițiune veche crede și e convins, cumcă: apa dela botez nu se strică și e lecuitoare și tămăduitoare. Cumcă apa dela botez e lecuitoare și tămăduitoare, această am allat scris și în cărțile bisericesci, dar cumcă nu se strică, această nu am aflat nicāiri însēmnat în acele cărți. Apoi chiar acest fenomen metafisic al nestrucării apei sântite este acel mare criteriu fiziologico-psicologic, care vrēnd nevrēnd duce pe om la credința puterii lecuitoare și tămăduitoare a acelei ape.

Sulzer: Geschichte des transalpinischen Daciens, Wien 1781, tom. II pag 295, dice: „Eú vreu cu întrebarăa fisicală a mē ocupă: de unde vine, cumcă apa sântită în ziua această (la botez) nu se strică la creștinii bisericești orientale? Despre fenomenele acestei cause nu mē pot îndoi; această mi s'a asigurat din partea doctorului principelui din Tēra-romānescă, care pe lângă tótă învățătura sa fisicală nu vede întru acea apă altceva decât un spre supra-natural, o deplină operă de minune. Eú l'am îndrumat la a englesului Benjamin Martin „Principii fundamentale de învățătura naturală”, unde póte el aflā însēmnate cauzele acestui fenomen, și tot odată póte vedē, cumcă și afară de biserica grecescă, încă și la ereticii de Anglesi, o apă luată pe timpul solștițiului de iernă, după care cade în scurt

botezul, și binescutită de intrarea aerului și a gāvētului rēmāne cu totul asigurată de stricăciune”. Din această spunere a lui Sulzer ne convingem, cumcă: apa la botez sântită, pretotindenii (eú scriu din Banat) până și la Romānii din Romānia se crede întru adevēr a nu se strică, și cumcă această credință este fórtē veche, fiind că și doctorul principelui din Romānia pe la anul 1781, când a scris Sulzer, s'a fost convins despre atare lucru.

Dar argumentul lui Sulzer în privința cauzei pentru ce nu se strică apa dela botez sântită, nu póte fi adevērat, căci eú de vr'o 15 ani, decānd am început a culege sērbătorile (necreștine), datinile și credințele poporului român, fiind că m'am convins de însēmnătatea lor mitologică, astronomică și calendarică, și am cunoscut adevērințele ce cuprīnde în sine pentru istoria culturii în genere, și pentru originile nóstre romāne în specie, din multe controverse cu preoții și învățătorii romāni, m'am convins, cumcă apa dela botez sântită nu se păstrēză de Romāni în vase, flasche (olbe, ițe) ermetice închise, ca să nu pótă intrā aerul la apă, ci chiar cea mai mare parte din popor lapedă astupușul dela flașcă, și pune în gura flașchei un fir de bosioc (basilicum ocymum lat.), alții apoi ne avēnd astupușe, pun flașchele cu apă sântită dela botez pe un orman (dolap) chiar și neastupate, încāt nu numai aerul, ci formal și pulberile din casă intrā în flașcă și în apă, și totuși apa dela botez sântită nu se strică, despre care fenomen și sub aceste împregiurări m'am convins și eú. Nici obiecțiunea: Cumcă la botez este gerul cel mai mare și prin ger nimicindu-se părțile putreditoare ale apei, prin aceea devine apa ca și destilatā și pentru aceea nu se strică, nu este adevērată, căci de multe ori este la botez așā de cald, cāt nu-și póte ținē omul căputul de iernă îmbrăcat, și totuși s'a constatat, că nici atunci nu se strică apa dela botez sântită. Causa pentru ce nu se strică apa dela botez sântită, este un proces metafisic, fiziologico-psicologic, precum vom vedē mai în jos.

Legătura și încurgerea fisică și metafisică (necus et influxus physicus et metaphysicus lat.) în univers și în lumea organică, ca factor întru nestrucarea apei dela botez sântită. Filosofi de natură (naturaliști), numiți și filosofi prin foc (philosophi per ignem lat.) vorbesc despre o: operare universală a magnetismului în lume (Das Allwalten des Magnetismus in der Natur, germ.) și cumcă pe principiul de polaritate a magnetismului se basēză tóte fenomenele în lumea fisică și metafisică. Tot despre acest element vorbind unii filosofi mai bētrāni și alții mai noi, îl numesc: sufletul universal al lumii. Ierā sânta maică biserică, precum cred unii, numeșce același element cu numele de: Duchul sânt: „care pretotindene ești și tóte le împlinești” și care este o emanațiune, o efluință dela Dđeu. Se vede, că în principiu pentru unul și același element, sânt numai numirile diferite.

Cicero dice: „Bētrānii aú đis, că tóte cele ce sânt de asupra și de desupt, sânt una și sânt conscriș prin una și aceeași putere și conțelegere a naturei”.

Proclus, Plotin, Jamblich etc. toți filosofi neoplatonici, după Horst: Deuteroscopie, tom. II pag. 19 đic: Cumcă lumea este un unic la olaltă legat întreg, în care tóte se referēză la tóte, și a cărui singuratece părți, fie ele omogene și încuscrite, seú una alteia subordonate, seú în cērtă una cu alta devin totuși în urmă împreunate prin legile secrete ale simpatiei și antipatiei într'o armonie completă, pentru că tóte stau la olaltă într'o legătură naturală și totul este numai o nefinită feluritate de puteri, cari devin legate prin „Una” putere, și aceeași „Una” vieță, lucrare și ființă.

Schopenhauer filosoful, la Hartmann Philosophie

des Unbewussten, edit. 8 Berlin 1878 tom. I pag. 49, dice: Materialiştii se nisuesc a arătă, cumcă toate fenomenele, și cele spirituale sânt fisiscești, cu drept, numai căt denși nu pricep, cumcă tot ce e fisisc, de altă parte tot de odată e și metafisic.

Hartmann: Philosophie des Unbewussten, edit. 8 Berlin 1878 pag. 392 dice: Timpul se apropie cu pași giganti, în care știința naturală va încetă de a vorbi de materia mōrtă. Încă acum recunosc cei mai renumiți naturaliști psihica parte din lăuntru a atomelor, și deja începe a se vederă presimțirea, cumcă cheia pentru ănsușirea simplelor legi mecanice a atomelor, trebuie să se caute în această psihică parte a atomelor și cumcă se va află chiar din însăși analogiile psihiei, sufletului nostru. Acesta judecată a filosofului Hartmann trebuie bine însemnată, căci este decizătoare, întru dejudecarea: nesticării apei dela botez. Este o magnetizare psihico-fisiologică a apei prin conlucrarea Duhului Sânt.

Schopenhauer, acest renumit filosof, în opul său: „Der Wille in der Natur“ edit. 4 Leipzig 1878 pag. 127 dice: „A suride ușor peste totă simpatia misterioasă. Său ce este mai mult peste toate operațiunile magice trebuie să afli lumea cu totul lesne de priceput. Dar acesta pōte să facă omul numai cu o căutare superficială, care nu concede nici o presimțire despre aceea, cumcă noi sântem cufundați într'o mare de cūmelituri (cūmelicituri) și nepriceperi, și nemijlocit nu cunōsem nici lucrurile, nici ne cunōsem pe noi ănsi-ne din fundament. Părerea contrarie acesteia e chiar, care face, cumcă mai toți ămenii mari, nedependinți de timp și de națiune, au avut ăreși-care spoitură de credință deșertă. Față cu acesta sentență vedă apoi cum vor suride de ușor acei, cari nu cred cumcă: apa dela botez nu e strică, și este lecuitoare și tāmăduitoare.

Dar acesta legatură cosmică a tuturor trupurilor lumesci în un întreg și de reciproca lor cooperațiune drept un necs metafisic, mărturisește mai pe sus de totă îndoiela sistema noastră solară său planetară întru cercularea planetelor împregiur de sōre. Nork: „Etm. symbol. mythol. Real-Wörterbuch“, Stuttgart 1845 tom. IV pag. 314 dice: „Însemnătatea sistemii planetare este cel mai mare misteriu în natură“. La acesta sistemă planetară se referă și: lanțul de aur a lui Omer, și inelele de aur a lui Plato, precum și cercurile vedători dela Prevorst. (Die Kreise der Seherin von Prevorst, germ.)

Legătura și încurgerea fisiscă și metafisică (nexus et influxus physicus et metaphysicus) a omului, microcosmos, în univers, ca macrocosmos, și în lumea organică, ca factor întru nesticarea apei dela botez sântițată. Universul, față cu omul, este numit grecește „macrocosmos“, adecă: lume mare, ieră omul față cu universul este numit „microcosmos“, adecă: lume mică. Ennemoser: „Magnetismus im Verhältnisse zur Natur und Religion, Stuttgart 1842 pag. 333 dice: „Așă dară este rectificat microcosmos al celor bătrâni, pentru că omul este o lume mică, în el este tot ce-i dumneedeesc și natural, toate se referă la el, și el la toate. Precum se referă sōrele la toate în natură, și toate la sōre, și cum numai cu răsăritul lui toate învieză și se luminează, ăst mod totă natura se vederăză spiritualmente numai prin aparința omului. Ca lume mică centrală stă el cu toate în legatură; el are prin spiritul mintal al său parte dumneedească, și prin credință și amore nemijlocită comunitate cu Ddeu; prin puterile sale psihice (sufletești) a simțurilor și a otărării de sine, are el comunitate cu spiritele, și cu trupul său are el comunitatea cu totă natura. Sfera sa de viață este pentru aceea fără capăt, el stă în comunitate cu tot ce este dumneedeesc, spiritual și natural; simpatiele influințelor sânt tot astfel

universale și nerestrinse — naturale, spirituale și dumneedeesci, și tot așă se întinde activitatea lui — de după cum este vionitatea sa individuală, asupra tuturor celor naturale, spirituale și dumneedeesci.

Swedenborg dice: „Omul este pe care s'a întemeiat totă ordinea dumneedească, și dela facerea lumii este el: scop final, ordinea lui Ddeu în formațiunea lucrurilor“.

Perty: „Mystische Erscheinungen der menschlichen Natur“, edit. 2 Leipzig 1872 tom. I pag. 11 dice: „Omul este mai definit microcosmos al pământului și icōna cea mai perfectă a principiului geodemonic“.

Dar legătura său necs metafisic al omului, microcosmos, cu universul, se adeverește prin inducțiune, chiar și din sistema noastră planetară, de care se ține și pământul nostru.

Est Deus in nobis, agitante calescimus illo, adecă: în noi este Dumneedeu, deprindându-ne ne întărim în el. Acesta este schintăea dumneedească în om. Înșuflețirea, ecstasa, raptul divin (raptus divinus) său esaltarea magnetică a omului, este acel mediu prin care pășește omul în raport cu universul, și fiind că omul este cea mai cumplită făptură organică în lume, prin „spiritus rector“ al său, pōte sub împregiurări predomni și influință chiar și asupra universului. Acesta formăză: viața spirituală magică a omului.

Un fenomen special al vieții spirituale magice în om, este așa numita: „A doua vedere“, „Second sight“ angl. „Das zweite Gesicht“ germ. care este o putere divinatorică și se află mai vortos la locuitorii din Scoția de sus (Anglia) și insulele învecinate, dar și până în Olandia și Dania. ămenii provăduți cu acesta putere ved întempleri întru îndepărtare de sute de mile, și preved înainte mōrtea ămenilor. Acest fenomen sufletec în ămenii respectivi, începe la alții cu tinerețele și ține până în adânci bătrănețe, și nu este cauza său efectul a vre-unei stare morbōse (betege), căci de regulă acei ămeni se bucură de o viață forte sântōsă. Ecstasa în care capetă acei ămeni „a doua vedere“, ține numai câteva minute, și se arătă nu numai șednd, ci și stând respectivul visiunar. De sute de ani există în Scoția de sus și insulele respective la forte numeroși ămeni „a doua vedere“ și s'a constatat în decursul timpului prin o literatură însemnată. Ba ce este mai mult, cătră capetă secului trecut, universitatea din Londra, spre a decide între certele învățaților despre mortalitatea său nemortalitatea sufletului omnesc, au căutat chiar și în acest fenomen miraculos de „Second sight“ o dovadă pentru nemortalitatea sufletului, și spre acest scop a esmis o comisiune de învățați spre a culege și constată în fața locului adevăratele fenomene de „a doua vedere“, care are putere divinatorică.

Un alt fenomen analog al vieții spirituale magice a omului, este Puterea divinatorică (profetică), Weissagung, Wahrsagung germ. Încă Cicero pe timpul său, a cređut în puterea divinatorică, profetică a omului, și în opul său: „De divinatione“ a produs el păreri multor autori greci și romani, din cari se adeverește, cumcă și înainte de Cicero cei mai luminați filosofi și învățați au cređut în puterea divinatorică a omului. Cicero chiar dice: cumcă credința în puterea divinatorică a omului este întărită prin conglăsuirea tuturor națiunilor. Despre opul lui Cicero: De divinatione, veđi Passavant: „Lebensmagnetismus“ edit. 2 Frankfurt a. M. 1837 pag. 236 etc. Plutarch și Pliniu împărtășeșc încă multe observațiuni a vechilor filosofi despre puterea divinatorică a omului în ecstasă. Stehr: „Magnetismus als Urkraft“, edit. 2 Berlin 1872 pag. 147 tractând despre „Profetie“ dice (p. 153): cumcă puterea divinatorică, este o schintăea dumneedească în om.

Un al treilea fenomen special al vieții spirituale magice în om este: Rabdomanția sau electrometrie animală (Metal und Wasserfühlungsvermögen, germ.), adică puterea fiziologico-psihică a omului de a simți în adâncime de mai mulți stânjeni în pământ: apa, metalele, cărbunii etc. Este un fenomen, care astăzi de oamenii științifici nu se mai trage la îndoială.

Aceste trei fenomene cardinale ale vieții spirituale magice a sufletului omenesc, adică: „▲ două vedere“ (second sight angl. Zweite Gesicht germ.) divinațiunea și rabdomanția le-am produs numai spre a arăta, ce putere metafisico-magice operatoare există în sufletul omului, căci numai cu atari însușiri cosmice poate omul opera asupra universului și asupra lumii organice.

Procesul fiziologico-psihologic al fenomenelor acestora de viață sufletescă magică în om, este întemeiat pe magnetismul vital sau animal al omului. Acest magnetism vital operează pe principiile polarității, și este mai cumplit, mai puternic decât magnetismul pământului și cel mineral, fiind că purcede din om, din cea mai perfectă ființă organică. Atan. Kircher: „Magnes, sive de arte magnetica“, Coloniae 1643 în traducere germană după Ennemoser: „Geschichte der Magie“ pag. 930 dă: „Magnetism se numește pentru aceea, pentru că toate miraculoasele operațiuni ale naturii devin vedere mai vârtos prin esradierea magnetului, deci operațiunile acele sunt numite astfel numai după asemănare, adică: magnetism se numește conceptul manifestațiunilor de activitate și de însușire a puterilor, cari prin esradiere reciprocă influențiază una asupra alteia“.

Schopenhauer filosoful (la Daumer: „Geisterreich“, Dresden 1867 tom. 2 pag. 325) dă: „Cine în ziua de astăzi se îndoiește de faptele magnetismului vital și de viziunile luminate ale sale, acela nu necredător, ci neciutor trebuie numit“.

Tot Schopenhauer filosoful (la Hellenbach: „Vorurtheile der Menschheit“, Wien 1879 tom. II pag. 158, 159) dă: „Cumcă un om, care nu cunoșce fenomenele Somnambulismului, acela nu poate face pretensiune de cultură“.

Kant acest mare filosof și unul dintre cei mai adânci cugetători a tuturor timpurilor, la Stehr: „Magnetismus als Urkraft“, Berlin 1872 pag. 159, dă: „Eu nu știu nici cum am venit în lumea aceasta, nici cum există de presinte într'însa, nici cum voi eu eși din ea. Pentru acesta nici nu cutesc a denega tot adevărul poveștilor de spirite (duhuri), însă cu acea îndatinată, de și miraculoasă rezervare, pe fieșce-care (dintre atari povești) a o trage la îndoială, tuturor la olaltă însă a le atribui ori care adevăr“. Din umilirea acesta a lui Kant (a acestui mare filosof) dinaintea naturii, și a misteriozilor sale, poate ori și cine, care nu are credință, să-și ia un exemplu.

Tot Kant filosof în opul său: „Träume eines Geistersehers, erläutert durch die Träume de Metaphysik“, Riga und Mitau 1766 dă: „Se va dovedi încă în viitor, cumcă sufletul omenesc stă încă în acesta viață într'o comuniune legată nedeslegăver cu toate naturele nemateriale a lumii de spirite (duhuri), cumcă sufletul operează reciproc în acesta lume, și primeșce influințe dela ea, de care însă (sufletul) omul nu are cunoștință, până când este viața (sănătatea omului) normală“.

Din acesta judecată a filosofului Kant apoi, poate să se convingă omul: cumcă la sântirea apei dela botz sufletul omului operează într'adevăr cu: concursul duhului sânt, cu concursul ângerilor ca puteri de înțelegință etc.

Goethe renumitul poet germân în opul: „Poetische und prosaische Werke“, tom. I pag. 459 dă despre

„natură“ următoarele: „Noi trăim în mijlocul ei (a naturii) și sântem ei străini. Ea vorbeșce neconținut cu noi, și nu ne descopere secretele ei. Noi operăm în continuu asupra ei, și totuși nu avem nici o putere peste ea. Se pare că ea toate le-a întemeiat pe individualitate, și totuși nu-i pasă de indiviși. Ea zideșce continuu, și resipeșce continuu, și lucrătorea ei este nepetrundiveră. Ea a cugetat și simțeșce neprerupt, însă nu ca om, ci ca natură. Ea este întrégă și totuși nedeplinită. Precum lucrază ea, poate totdeauna lucră. Fieșce-cărui se arată ea în forma proprie. Ea se ascunde sub mii de nume și forme, și totuși e aceeași“.

Ce cugetă înțelepciunea școlaria moderne de astăzi (Die moderne Schulweisheit), care socoteșce a eși toate, față cu judecata acesta a făimosului (Goethe)?

Apa dela botz sântită nu se strică și este lecuitoare și tămăduitoare. Passavant: „Lebensmagnetismus“, edit. 1 Frankfurt a. M. 1821 pag. 48 dă: „Pentru operațiune magnetică este apa mai vârtos dispusă. Apa este materia cea mai indiferentă a pământului, în care sânt indiferențiate polurile de contrarietate pământescă. Omul poate să priveșcă apa de materie fundamentală a planetului nostru, din a cărui suprafață și așa ocupă mai mult decât $\frac{3}{4}$ părți. Mâna și suflarea omului, care operează asupra apei, i dă o putere învionătoare, precum odinioră suflarea (duhului) lui Dđeu, care sbură peste ape, a dat apei putere formătoare de lume“.

Tales filosoful, la Ennemoser: „Geschichte der Magie“, Leipzig 1844 pag. 397 dă: „Apa e începutul tuturor lucrurilor, Dđeu însă este acel spirit, care face din ape toate“.

Kieser: „Tellurismus oder System des thierischen Magnetismus“, Leipzig 1822 tom. I pag. 469 dă: „Apa sântită, întrebuintată în ritul bisericeii pentru îndepărtarea ori vindecarea rețelor trușeci și spirituale, asemenea este, fiziologiceșce vorbind, apă magnetisată, de ôrece sântirea ei prin însemnarea crucei, se poate privi fiziologiceșce numai ca o magnetizare prin organică și psihică putere a preotului“. Fôrte bine, numai cât Kieser trebuia să mai adauge aci la capătul judecării sale; într'ocooperarea duhului sânt, căci acesta este netrecut de lipsă, precum vom vedé mai în jos.

Rolfink: Chimia in artis formam redacta, Genevae, 1621 lib. 3 sect. 1 art. 1 cap. 7 vorbeșce de: Aqua vitalis cordialis microscosmica, care nu este nimic alta, decât o apă magnetisată prin magnetismul vital al omului. Rolfink scrie următorul recept despre prepararea acestei ape (Kieser: „Tellurismus“, Leipzig 1822 tom. I pag. 469): Recept. Mumia omului sănătos, va se dăcă sulfurele uman, este acea suflare a omului nemăncat (pe inima secă, golă), demineța cu gura bine spelată, inspirată tare și îndelungat într'o flașcă (sticlă), care suflare prin agitarea sa gîur împregiur prin flașcă se disolvă în apă.

Usul: Cea mai mare întărire are în morburi nevindecavere, decât se face cu intențiune bună, cu inimă curată și cu rugaciuni umilite, din partea acelorora, cari cred că suflarea are mare efect.

Din împărțirea acesta a lui Rolfink se adevereșce, cumcă încă înainte cu 300 de ani a fost cunoscută magnetizarea apei prin magnetismul vital (animal) al omului, care se străplănteză mai vârtos prin suflare.

În suflarea omului zace cea mai mare putere magnetică. Suflarea este un aer, care în pept, în plămâni a fost în coatingere cu sângele, și care prin aceea este înfipt de căldura animală. Suflarea nu operează la magnetizare singur prin căldură, ci și ca conducătoare a puterii organice (Passavant: „Lebensmagnetismus“, edit. 2 Frankfurt a. M. 1837 pag. 35).

Veillez et croyez franc. adică : voiește și crede, este acel mare principiu constat de magnetisatorii franceși pe a cărui temelie se efectuează totă magnetizarea prin magnetismul vital. Drept aceste voia și credința omului sunt acele criterii mari, de după cari operează conșciul și neconșciul (bewusst und unbewusst germ.) precum adevărește Hartmann : „Philosophie des Unbewussten“, edit. 8 Berlin 1878 tom. I pag. 51 și 145. Carus : „Lebensmagnetismus“, Leipzig 1857 pag. 7, 74 întărește : Cumcă voia neconșciie în om de natură dumnezească, adică cuprinde în sine : un ce instinctivdumnezeesc. Apoi Paracelsus, la Hartmann : „Philosophie des Unbewussten“, edit. 8 Berlin 1878 tom. I pag. 157 dice : Fiind că eu fără voie nu pot crede, așa nu pot eu fără credință voi, prin urmare nici operă. În nisuiță zace ascunsă credința spre un act de voință. Fără credință este lucrul mort. Când nu cred eu într'un lucru, atunci nici nu-l vreau, și când îl vreau atunci și cred în el. De aci se vede însemnătatea cea mare filosofică a magnetisatorilor franceși, cari au constat și recunoscut în magnetismul vital acel mare principiu de : „Veillez et croyez“. adică : voiește și crede și ți se vor pute toate. Dar totodată vedem cumcă : voia și credința sunt doi factori în om, cari se întregesc unul pe altul, și la olaltă formază un ce întreg, și cari operează în om ca în magnet : principiul polarității pozitive și negative. Deci sufletul omului nu poate voi, nici operă fără credința în Ddeu, căci decă nu conșciul, neconșciul instinctive, totuși se efectuează acea operațiune. Credința și religiozitatea este o necesitate în inima omului, care vrând nevrând trage pe om către Ddeu. Schopenhauer : „Der Wille in der Natur“ edit. 4 Leipzig 1878 pag. 104 provocând pe renumitul magnetisator contele Szapary dice : „Fluidul animalo-magnetic este elementul, și voia este principiul a fieșce-cărei vieți spirituale și trupești“.

Paracelsus, care a trăit înainte de trei sute de ani, unul dintre cei mai renumiți filosofi prin foc (philosophi per ignem, lat.) la Ennemoser : „Geschichte de Magie“, Leipzig 1844 pag. 878 dice : „Prin credință cu imaginațiune (inchipuire) poate omul face lucruri necredibile (de minune), poate chiar atrage la sine puterile de influință a stelelor, și decă este împreunată rugăciunea cu credința, atunci are spiritul magico-dumnezeesc în noi o sferă de activitate mai pe sus de pământ, care se estinde așa departe, cât se estind cugetele, imaginațiunea și credința noastră. Tot Paracelsus dice mai departe, la Ennemoser : „Magnetismus im Verhältnisse zur Natur und Religion“, Stuttgart, 1842 pag. 411 : „Totă imaginarea omului vine din inimă, și acesta este sora în om (microcosmos), și din om porcede imaginațiunea în afară în lumea mare. Astfel este imaginațiunea omului o sementă, care devine materialistică. Imaginațiunea se întărește și îndeplinește prin credința : cumcă în adevăr se templă, de ore-ce totă îndoiela strică lucrul (omul). Credința caută să încuviințeze imaginațiunea, fiind că credința încheie voia. Cumcă omul nu imaginează și nu crede perfect, aceea face, de sunt maestrile nesigure, putând totuși fi sigure“.

Paracelsus scrie mai departe, cumcă credința cea adevărată, trebuie prin imaginațiune și rugăciune să fie astfel de tare covârșită, încât să se intrupeze, să devină corp, ori instrument simțit în lăuntru omului, căci numai cu astfel de credință va pute omul materialistice operă în lumea din afară. A bună sēmă la astfel de credință a cugetat și Christos, când a dīs : „De va fi credința ta numai ca un grăunte de muștar, munții se vor mută din loc“.

Dar și istoria ne mărturisește, cumcă toți omenii mari în politică, în reșebe, în maestrii și științe, au

avut un geniu magic în sine, care a operat chiar pe principiile aceste fiziologico-psichologice dezvoltate de Paracelsus.

(Finea va urmă.)

Sim. Manguica.

Pentru ce cade pērul ?

— De dr. Brunetti. —

Acēsta întrebare credem că o vor fi făcut toți aceia cari s'au vėdut într'o bună dimineață pleșuvi și toți cei cari i vor fi observat. Pentru ce cade pērul ? Săm sigur, că gentilele cetitōre au interes sē aște.

Ei bine, cauzele sânt numeroșe și noi ne vom sili a espune pe cele mai importante.

Umiditatea și nestatornicia climatului trebuie considerate între cele d'antăiu, nu încapă nici o îndoielă ; dar ceea ce contribuie cu deosebire la pleșuvirea speciei umane, este neapērat puținele ingrigiri ce dăm noi ășii-ne pērului.

Obiceul de a se spelă cine-va prē des pe cap — de și este o măsură escelentă pentru curățenia capului — dă nașcere însă la niște urmări funeste ; pentru că, sub influința umidității care durează cu toate silințele noastre, îl slăbesc din ce în ce mai mult.

Acēsta nu e tot ; și cer scuse decă voiu insistă asupra unor detalii amēnunțite ; dar noi toți aprōpe dăm prē puțină importanță curățeniei peptenilor și pēriilor cu cari ne servim pe fie-care dī. Aceste precauțiuni sânt indispensabile ; și, decă nu vom avē grijă de a le aplică, mai curēnd sēți mai târziu pielea capului va contractă bōle numeroșe prin transmisiune și propagare.

Acum călți-va ani, învățații au esaminat pelița de pe cap cu microscopul, și au constat existența unui număr enorm de parasite vegetale și animale, cari trăiesc, se reproduc, se înmulțesc și se desvōltă sub capilura noastră.

Lor trebuie sē le atribuim mai toate bōlele de cari suferă acēsta parte a corpului. Nenumēratele parasite au predilecțiuni și un mod de viețuire a parte. Unele trăiesc pe vērful pērului, altele la mijloc și altele la rădecina lor sēu pe epidermă, etc. Nutrimēntul lor constă din substanțele destinate a conservă și desvōltă pērul, și lăcomia lor este așa de mare în unele casuri, în cât putem dice că produc devastațiuni în economia pērului nostru.

Femeile sânt amenințate mai mult de cât bărbații. Pentru ce ? Pentru că ele în special au adoptat detestabilul obicei al cocului și întrebunțării pērului fals. De multe ori — și aci vina este a unei industrii infame ! — dōmnele noastre își înlocuesc pērul lor natural și viețuitor cu pērul celor morți. Este grozav sē aflați, că poate în acest moment omul, care a purtat pērul ce purtați, putreșce colo într'un cimitir și infectează pământul prin descompunerea lui !

Cu toate aceste, adevērul este astfel ; și eu nu mă pot îndestul miră, cum delicata jumătate a omenirei, ea care se îngroșește și suferă în fața unui verme sēu a unui cadavru, cum de nu se sparie și nu-și smulge cu spaimă acēsta grămadă stufosă și mōrtă de pe capul sēu !

Lăsați pērul vostru natural, frumusețea lui depinde de sănătatea lui, nu de cuantitatea mai mult sēu mai puțin monstruoșă !

Pērul fals nu numai că aduce cu dēnsul bōlele capilare ale morților ; dar contribuie a desvōltă cu o repedițiune surprindtōre imensul număr de parasite microscopice.

Decă am stărui sē arētăm toate inconvenientele pērului fals, n'am isprăvi nici-odată.

În resumat dar, părul cade din cauza parazitelor vegetale și animale, cari cresc și se dezvoltă pe densul.

Îtă prin ce mijloce putem opri căderea prematură a părului și a o preveni.

Să nu întrebuițați unșorile de cât numai atunci când în compozițiunea lor se va afla sêu chinină, sêu sulfu, sêu acid fenic, sêu păcură, sêu ver-ce altă substanță din această categorie.

Pentru aceia, cari fac us de păr fals, este necesar să înmôie acel păr, în timp de cinci minute și cel puțin de două ori pe săptămână, într'o soluțiune compusă de trei litre de apă cu un gram de acid fenic.

Acăsta preparațiune distruge cu desêvêșire germenii rêu-facători, ce se pot afla în părul fals, și pentru cari nu este de ajuns operațiunea preventivă a preparatorului.

F. R.

Femeile în Japonia.

„Revista științifică” publică asupra societății japoneze un interesant articol al dlui Masana Maeda, comisar general al Japoniei la expozițiunea universală în Paris.

Estragem din acel articol partea următoare privitoare la ocupațiunile femeilor în Japonia.

„În noblete, femeile primesc tôte, ca și bărbații or, o creștere frumoasă și o instrucțiune solidă. Ele sînt o clasă foarte activă și doritoare de progres. Aș nărat în rangurile lor mai mulți poeți și artiști; dar nu se ocupă mult de muzică.

Femeile nobile s'aplică mai cu sêmă ca să învețe poezii.

Una din cele mai interesante și în același timp din cele mai dulci ocupațiuni ale lor este compunerea buchetelor. Florile, prin formele și culorile lor, au un limbaj pentru ochi. Limbajul florilor nu este nici cel mai puțin interesant, nici cel mai puțin pitoresc din celelalte, și d'aceia compunerea buchetelor este o adevărată artă în Japonia. Se vîd buchete care sînt curate capete d'operă de răbdare, de înțelepciune, de delicatețe și de bun gust; astfel adevăratele artiste în felul acesta știu să reprezinte într'un mod minunat tôte **impreștiunile inimii**: bucuria sêu întristarea, plăcerea sêu durerea, mulțămirea sêu căința, etc. Pregătirea unui buchet pôte varia la înfinit, ca și ideile și simțimintele.

Danțul este o distrațiune preferită a femeilor japoneze.

În Japonia, nu există danțuri de cât pentru femei. Nu este ca în Franța, sêu în celelalte țeri ale Europei, sêu chiar în Oriinte, unde danțurile nu există de cât pentru plăcere și distrațiune; Japonessii au în vedere un scop mai înalt, mai nobil, acela d'a completa educațiunea femeilor. Femeile danțuiesc ca să învețe a se ține bine, a pune mai multă eleganță în atitudinea și în mișcările lor. Arta danțului, coregrafia, învîță pe fetele nobile d'a se deosebi printr'un umbrel elegant.

Cât despre căsătoria femeilor în Japonia, vîrstă în care se mărită variéră între 16 și 22 ani, și chiar 25. Legea japoneză permite divorțul; dar, decă divorțul se presintă adesea în fapt, precum există în drept, căsătoriile d'al doilea sînt foarte rare.

După cum în Japonia este principiul că acela care s'a născut într'o țără trebuie să rămăie acolo și să nu se ducă nici odată ca să se naturalizeze aiurea, tot astfel este un principiu foarte respectat că, când cineva s'a căsătorit odată, nu trebuie (ori cum s'ar fi disolvat căsătoria d'ântăiu, și mai cu sêmă decă s'a disolvat

prin divorț) să caute să trecă în o nouă căsătorie.

Ornarea capului difere la femeile japoneze după vârste și după pozițiunea lor. Ele pörtă trei feluri de capelure: una în copilărie, alta după în căsătoria și cea d'a treia în timpul vîduviei. Astfel se pôte deosebi la prima vedere o fêtă dintr'o femeie măritată și dintr'o femeie vîduvă.

D'altmîntrelea, capelura nu este singurul semn prin care se pot deosebi femeile și a se recunósce condițiunea în care se află; portul lor întreg, podóbele lor și chiar hainele se schimbă cu capelura.

În Japonia, femeile nu pörtă pëlării; acele cveri au mai mult de trei-deci de ani nu pörtă nici stufe cu colóre vii și care arú puté să atragă atenziunea. Capelura lor se compune numai d'un număr óre-care care ace lungi, pe care știu să le înfigă în păr într'un mod foarte artistic.

R.

Feliurite.

Carte prețioasă. Frideric Vilem III regele Prusiei avea un adjutant cu familie numerosă, care se află de multe ori în perplexitate din cauza banilor, ce-i trebuia dar nu-i avea. Venind odată vorba de generalul rusesc Diebitsch, adjutantul își exprimă bucuria, că Diebitsch eră de origine Prusian. „Veți ce pôte eși dintr'un Prusian, dîse regele. Avînd Rusia vre-odată lipsă de un ministru de finance, te voi propune pe dta”. Regele însă nu eră omul, care ar fi vrut să vatem pe cineva într'adinș și pentru ca să scótă pe adjutant din perplexitatea sa financială, n'a trecut mult și i-a trimis o carte, în care pusese o sumă mare de bancnote. Pe carte a scris regele: „Partea I.” După ce a trecut óre cât timp, regele a întrebat pe adjutant, decă i place cartea. Adjutantul se închină și dîce: „Cartea e foarte cuprîndătoare; aștept cu nerăbdare continuarea”. Continuarea n'a înfărđiat. Regele însă a scris de astă-dată pe carte: „Partea II și cea din urmă”.

Petrele prețioase. Tôte petrele prețioase corespund unei luni a anului; și fie-care la epoca indicată, își eserséză influința. Ianuarie. Hyacintha sêu grenatul: constanță și fidelitate. Februarie. Amethysta: pacea inimii. Martie. Sanguina: curagiu și discreție. Aprilie. Saphirul sêu diamantul: inocență sêu căință. Maiu. Smaraldul: amor fericit. Iunie. Agata: lungi dîle de sănătate. Iulie. Rubinul: uitarea mahnirelor. August. Sardonie: fericire conjugală. Septembrie. Chrysolitha: preservativ contra nebuniei. Octombrie. Opalul: speranță în nenorocire. Noiembrie. Topazul: amicitie. Decembrie. Pirodêua! fericire nestrămutată.

Crastaveți verđi ierna. Sêmăna crastaveți în august printre răđóre de vîrză, și observă timpul când această începe a se înveli întroducînd atunci câte un crastaveció în mijlocul verđei, și îndreptînd vrejul spre dînsa, ea va înveli la međul ei și crastavețele, taie atunci varđa ca de ordinar și pastrez-o ferind-o de ger. Crastaveții închiși astfel în varđa se vor conserva verđi până după Crăciun.

Drojdiele se pot conserva ani întregi. Se va luá după plăcere o cantitate de drojdie de bere într'o sticlă cu găt larg sêu borcan, se va turnă peste dînsese apă curată, se vor scutură bine, să se amestece, apoi se vor lăsă până ce drojdiele se aședă la fund și apa rămăie limpede d'asupra lor; după aceea se va scurge apa afară, ier în drojdie să amestecă zahar pisat până ce devin de o consistență de sirop gros sêu miere prós-petă; se vor pune apoi în sticlăse sêu pahare și se va astupă foarte hermetic, păstrându-se într'un loc rece; astfel se pot conserva mulți ani fără temere de a se strică.

S A Z O N E

Călinclarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbătorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	1	13	SS. Cosma și Dam.	7 25	4 35
Luni	2	14	Muc. Achindin.	7 27	4 33
Marti	3	15	Muc. Achepsim.	7 29	4 31
Mercuri	4	16	Cuv. Ioanichie.	7 30	4 30
Joi	5	17	Muc. Galation.	7 31	4 29
Vineri	6	18	P. Pavel Arch. Tarigr.	7 33	4 27
Sâmbeta	7	19	S. 33 Mei din Melit.	7 34	4 26

Imnul regelui Carol.

Dece maiu 1881, acesta ți glorioasă în viața mai nouă a României, și în general moment de mândrie și entusiasm pentru fie-care inimă românească, a trecut și din ce în ce ea se departează în dăreptul nostru. Dar înveselitoare ei amintire va rămâne nestersă și va trece din generație în generație, ca o sfântă comoră de triumf național și de credință în viitor. Ea trăesce încă vie și strălucitoare în inimile acelora, cari au avut fericirea să fie față la ceremonia și la celelalte festivități imponente ale încoronării.

Sunt însă multiple mijlocele prin care un fapt însemnat, un eveniment important se păstrează și se lătește: pe lângă memoria cea încântată a martorului ocular, pe lângă graiul viu și însuflețit al povestitorului, pe lângă cuvântul elocvent al istoricului entusiasm, mai este limba poeziei împreună cu farmecul muzicii. Apoi un fără drept cuvânt se afirmă, că unde e vorba de sentiment înalt, acolo muzica este organul cel mai corespunzător, căci într'adevăr nimic pe lume nu reproduce mișcările inimii cu mai multă originalitate și căldură ca sonul musical. Pictura și poezia încă țințesc a îniriuri asupra sentimentului, dar la acesta ajung numai prin mijlocirea ideilor, și imaginilor; singură muzica pătrunde deadreptul în sanctuarul inimii și-i atinge cordele cele mai intime. De aci se esplică pentru ce muzica, dintre toate artele frumoșe, este cea mai gustată și mai înțelșă; căci omenii gândesc și vorbesc în fel de fel de chipuri, pe când ei simțesc într'un fel.

Dar scopul acestor rënduri nu este de-a face teoria muzicii, ci numai de-a ne aminti de mișcarea musicală cu ocazia încoronării și de producțiunea care a încununat acea mișcare.

Se scie, că în onorea și mărirea acelei țile memorabile o multime de lire au resunat, dela neînsământul Macedonschy până la incomparabilul bard dela Mureșci. Cetitorii „Familiei” cunosc imnul distinsului poet, compus pentru țiua de dece maiu. Se scie mai departe, că zeloși compositori mai ales dintre cei din Bucuresci au căutat din reșputeri de-a găsi în fantasia lor accente demne de marele eveniment; și într'adevăr au apărut felurite imnuri, marșuri și alte compozițiuni de ocașie.

Dar când împărăția nopții slăbeșce, și pe vîrfurile munților și delurilor zimbesc frumos cele d'ântăi rațe trandafirii ale țilei: fel de fel de glasuri vesele salută deșeptarea naturii și apropiarea sorelui binefăcător, vrabiile ciripesc prin frunziș, pasările de baltă fac se resune stuhul de strigăte și sunete de bucurie, însă mai pe sus de toate, ciocărlia pluteșce tremurătoare în vîzduhul schinteios, și glasul ei dulce, mai apropiat de cer, pare-a fi mai bine primit de cătră cel ce susține

temeliile lumii și trimite lumina curată după a nopții teptată risipire.

Sunt în Bucuresci trei societăți de muzică chorală, tustrele cu nume germâne, dar în care ieț parte și cântăreți români. Aceste societăți s'au înțeles ca împreună se facă Maieștăților Lor și innalților ôșpeți ce veniseră pentru serbare o serenadă la palatul dela Cotroceni. Se ficsase pentru acesta, sêra de vineri înainte de 10 maiu.

Societățile aveau mai multe bucăți de muzică clasică, însă aceste fiind pré cunoscute, meritul ar fi consistat numai într'o distinsă esecutare. Fie-care simția trebuința de-o bucată compusă anume în vederea încoronării.

Din întemplantare, dl V. Humpel profesor de muzică în pensionatul de domnișore din Iași, pe care-l conduce dimpreună cu erudita sa soție dôamna Emilia Humpel, sora dlui Maiorescu fost ministru de instrucție, se află în acel timp în Bucuresci. Domnia sa petrecuse câțiva ani în Transilvania, unde s'a făcut cunoscut prin deosebitul sêu talent de-a instrui și a conduce chorurile, precum și prin câteva compozițiuni reușite. Membrii din cele trei societăți cari-l cunoșceau de mai înainte ș'au pus totă speranța într'ensul, și la invitarea lor, dl Humpel s'a întors la Iași și s'a pus pe lucru. Dela sine se înțeleg, că fără un text în care se se arete cât de puțin o idee relativă la încoronat și la regat, scopul nu se putea ajunge. Teestul s'a alcătuit de cătră dl M. Pompiliu, profesor în Iași. Cele cinci strofe care alcătuesc acesta poesie ocașională au fost scrise în grabă și fără nici o pretenție. Dar ne permitem a publică aci imnul și a lăsa ca cetitorul ênsuși se aprețieze:

Ietă țiua triumfală,
Ietă visul împlinit:
Sus pe tron măreț s'arată
Regele de mult dorit.

Românie, țeră dragă,
Ce frumos' acum apari
Cu a tale văi mănôșe,
Cu-ai ței codri seculari.

Unde lin șoptesc stejarii,
Blând de vânturi legănați,
Unde vulturii în ceriuri
Se innalță din Carpați.

Viu resun' a tale plaiuri
De voiôșe melodii,
Ce se 'ntind ș'aprinđ în inimi
Focul veciniceii frății.

În mărirea ta regală
Ca un sôre strălucșci,
În cât mii de glasuri strigă:
Românie se trăiești!

Cu o fericită inspirație dl Humpel a însuflețit prin tonuri armonioșe și mărețe, aceste idei și imagini simple; el a căutat a suplini prin note caracteristice ceea ce n'a putut face cuvântul.

Și într'adevăr, după informațiunile ce le-a adus la timp un jurnal din Bucuresci, compozițiunea dlui Humpel a avut un succes neașteptat.

Majestățile Lor Regele și Regina au ascultat c'o deosebită plăcere cântecul ocașional; efectul a fost așa de viu, că ilustrii suverani au cerut repetarea imnului și la sfirșit s'a interesat de persoana compositorului, pe care l-au felicitat pentru frumôșia și originala sa crea-

ține. Totodată Majestățile Lor au exprimat dorința de-a auzi și cu alte ocazii imnul ce le-a plăcut așa de mult.

Acest imn a fost aranjat numai pentru chor și încă exclusiv pentru chor de bărbați. Deci de atunci, când se întâmplă o solemnitate unde se află la îndemână voci bărbatești în de-ajuns, Majestățile Lor sunt întimpinate cu acest imn favorit, care dela sine a început a se numi: „Imnul Regelui“.

După cum am înțeles, dl Humpel și-a propus a-l aranja pentru chor micst, pentru piano și pentru solo.

Din suflet dorim, ca să vedem propunerea dsale tradusă cât mai curând în faptă.

Credem că ori ce Român iubitor de cântece naționale i-ar fi multămitor și ar primi „Imnul Regelui român“ cu o adevărată mândrie sufletescă.

P.

Pădurarul.

Sesonul vânătoarei se află 'n culme.

Vânătorii pasionați au intrat în epoca plăcerilor. În toate părțile se aranjează vânătoare, mai mari se mai mici. Se grupează societăți, una din cele mai frumoase petreceri bărbatești atrage numeroși adepți.

În aceste zile pădurarii sunt omenii cei mai căutați. Ei cunosc mai bine terenul, ei aranjează cele mai multe petreceri. Ei sunt eroii zilei. Nu e mirare, că densii se și simt fericiți.

Ilustrațiunea din nr. prezintă înfățișează pe un pădurar în asemenea fericire. El chiar promisese scirea, că mai mulți domni au să vină a ține vânătoare.

I. H.

Conspectul premiilor la expozițiunea română din Sibiu 1881.

Premiul classa III.

Diploma de recunoscintia.

1. Adamoviciu Lucreția, lucruri de mână, Abrud. 2. Alutan Valeria, lucruri de mână, Făgăraș. 3. Andreica Sabina, lucruri de mână, Câmpeni. 4. Acilean Paraschiva, brâne, Galeș. 5. Albu Opreana, iconă, Rășinari. 6. Albu P. Stana, țol, Rășinari. 7. Alar Nicolae, peptar, Mercurea. 8. Agliceriu Rosalia, lucruri de mână, Bantariul inf. 9. Agliceriu Maria, costum fem., Bantariul inf. 10. Anandanco Alecsiu, suman, Bocșa. 11. Arsenie Maria, pânzături, Gura-riului. 12. Arsenie Maria jun., lucruri de mână, Gura-riului. 13. Ardelean Atanasie, corfe, Ocolin. 14. Aron Ana, covor, Mediaș. 15. Attin Gavrilă, ghețe, Mohu. 16. Baciu Ioan, cărbuni de pământ, Bistrița. 17. Băcilă Ana, covor, Vurmloc. 18. Băcilă Muntean Ana, șurt, Vurmloc. 19. Bălcaș Maria, ștergare, Vlădeni. 20. Băclăș I. Elena, ștergare, Vlădeni. 21. Băloiu Marta, ștergar, B.-Rus. 22. Barbu Maria, cătrinte, Răcășdia. 23. Barițiu O. Victoria, perină de canapea, Hațeg. (?) 24. Bartolomeiu Ana, măsărită, Lăscud. 25. Beșan Victoria, covore, B.-prund. 26. Beu Salomia, veltură, Rod. 27. Berghesan Ana, pânzării, Ludoșul m. 28. Bârsan Toma, și fam. 29. Bărcian P. Sabin, stud. teol. pășări împăiate, și plântă Sibiu. 30. Blonca Aleman, cogioc, Rășinari. 31. Bocean Aurelia, covor, Curticiu. 32. Borzea I. Ana, dif. lucruri din ind. casei, Viștea inf. 33. Bârsan Ludovica, cătrinte, Alțina. 34. Bârsan Maria, covor de lână, Hațeg. 35. Boier Rachila, pânză, Telechi-rece. 36. Bogdan Ana, ștergar, Criscior. 37. Branea I. Paraschiva, covor, Boița. 38. Bratilesco Ioan Maria, covor, Boița. 39. Bratu G. Ioana,

dif. lucruri din ind. casei, Mohu. 40. Bucur N. Maria, cătrinte, Șeica-mare. 41. Bunea Ana, diferite obiecte, Ludoșul m. 42. Bunea Maria, covore, Ludoșul m. 43. Burchia Maria, dif. obj. din ind. casei, Mohu. 44. Cado Raveca, desagi, Păcliaș. 45. Cado Maria, covor, Păcliaș. 46. Cadar Netti, diferite lucruri, Ciugud. 47. Candrea Popoviciu Victoria, cămașe, Zlatna. 48. Căzan Stana Maria, postav, Cacova. 49. Cercel Ioan Ana, brâne, Galeș. 50. Cercel Maria George, brâne, Galeș. 51. Ciato Ida n. Rațiu, perină, Blaș. 52. Cinteza Paraschiva, cătrinte, Turnișor. 53. Ciupale Maria N., diferite lucruri, Galeș. 54. Ciupe Gafia, rochie, Bucium. 55. Ciura Eugenia, covor, Abrud. 56. Clôje M. Maria, desagi, Boița. 57. Clôje Voicu Maria, diferite lucruri, Boița. 58. Colceriu Rosa, pânzării, Blaș. 59. Colceriu Leontina, covor, Blaș. 60. Comșa Nicolae, scaune, Sibiu. 61. Comșa P. Maria, diferite lucruri, Seliște. 62. Coste Maria, diferite lucruri, Boziaș. 63. Covrig Elisabeta, cătrinte, Idicel. 64. Cupșa I. Maria, covor, Călinești. 65. Curtean Flôrea, perină, Firminiș. 66. Curcian Ioachim, cogiocar, Mediaș. 67. Crăctun Silvia, nuci, Bistrița. 68. Cristea Maria, covor, Toplița rom. 69. Dan Gavrileta, cătrinte, Totvaradia. 70. Dancu I. Sora, pânzării, Săcel. 71. Dancăș Al. Ana, diferite lucruri, Rășinari. 72. Dancăș Sêrb Dobra, diferite lucruri, Rășinari. 73. Dehelean Ioan, ștergare, Alba-Iulia. 74. Dobrea Anița n. Cădărean, Tulgheș. 75. Domide Elisabeta, covor, Rodna-veche. 76. Dombradi Ilona, etager, Bistrița. 77. Doț Asinefta, măsărită, Păcliaș. 78. Dorca I. Maria, postav, Satulung. 79. Dragomir Dumitru, pepteni, Galeș. 80. Dragota Maria, diferite lucruri, Cerbel. 81. Droc Var. Sora, diferite lucruri, Rășinari. 82. Efticiu Olga, pânzării, Pecica. 83. Făgărășan Luiza, plapomă, Făgăraș. 84. Fărcaș Maria G., Hodac. 85. Filip Ana, măsărită, Abrud. 86. Filep Iulia, împletituri. 87. Florian Paraschiva, diferite lucruri, Seliște. 88. Frâncuț Maria, cătrinte, Boziaș. 89. Gabor Șerban, cogiocar, Voila. 90. Găbrian Rosica, diferite lucruri, Zam. 91. Galău Irina, șurt, Năsăud. 92. Gavrilesco Maria, diferite lucruri, Pietra. 93. Gavrilesco Ioan, desemnuri, Țintari. 94. Gerasim Otilia, portbatist, Câmpeni. 95. Georgiță Flôrea, cătrinte, ștergare, B.-Tiha. 96. Georgița Saualina, Năsăud. 97. Gogorean Bucur Sora, pânzării, Cacova. 98. Grévu Ana, covore, Toplița. 99. Grévu Maria, costum fem., Topârcea. 100. Graviță Achim, pantofar, Mohu. 101. Grévu Iustina, pânzării, Mercurea. 102. Grippu N. Maria, pânzării, Cacova. 103. Hămbășan Maria, jun. diferite lucruri, Rășinari. 104. Hășăgan D. Maria, diferite lucruri. 105. Hășăgan Anica, cătrinte, Mănărade. 106. Hențel Valeria, lucrări în lemn, Abrud. 107. Hordobeț Mateiu, cruce în lemn, Sibiu. 108. Iancu Maria, diferite lucruri, Cerbel. 109. Ignea Catarina, perinuță, Timișoara. 110. Ilieș Maria n. Pop, măsărită, Șig. 111. Imbaruș Ana Nicolae, perină, Sibiu. 112. Ioan D. Maria, pânzării, Apoldul sup. 113. Istrate Ana, măsărită, Boița (Ighiu?) 114. Ioanescu Aurelia, diferite lucruri, Strîmtura. 115. Iosif L. Maria, diferite lucruri, Draos. 116. Jerciu Anița, diferite, Șeica-mare. 117. Juga D. Ana, diferite, Tilișca. 118. Jurca Nastafa n. Bedeonu, măsă, Călinesci. 119. Jurian Tițiana, măsărită, Ormenișul-Câmpiei. 120. Latis Eudochia, pânzării, Lăpușul ung. 121. Lazar Maria Ioan, chingă, Galeș. 122. Lemeni Maria, corfite, S.-Reghen. 123. Leșnican Adam, prepad. lucruri în lemn, Dobra. 124. Liscan Veronica, pânzării, Cizeriu. 125. Măcelariu Maria, plapomă, Apoldul rom. 126. Măcelariu Eufrosina, cuvertă de pat, Mercurea. 127. Mănoiu G. Varvara, diferite, Sim. Bran. 128. Mărginean Maria, plapomă, Șura-mică. 129. Mariuca Catița, spăcel, Bogdana. 130. Maria Raveca, țesături, Brateiu. 131. Marcu Andreiu, peptene, Galeș. 132. Marțian Liviu, elev în gimnaziul din Năsăud, modele de crist. 133. Mateiu Raveca, di-

ferite, Ciheș. 134. Mateiu Elena, măsăriță, Craifalău. 135. Medeșan Cornelia, covor, Bucerdea. 136. Meșota Vasile, păler, Brașov. 137. Milia Maria, diferite, Veștem. 138. Miclea Agafia, diferite, Tilișca. 139. Moldovan Eleonora, rochie, Sabad. 140. Moldovan Iulia, diferite, Boziaș. 141. Moldovean Letiția, diferite, Boziaș. 142. Morariu Paraschiva, pânză, Beelran. 143. Muntean Ioan, cogiocar, Teuș. 144. Muntean Ana G., diferite, Mercurea. 145. Muntean Elena, diferite, Veștem. 146. Muntean Elena, cămașe, Boița. 147. Mureșan Maria, diferite, Roșul de sus. 148. Mușlea Ecaterina, față de perină, Brașov. 149. Muț Aleman, vęd., șurțe, Rășinari. 150. Neamțiu Paraschiva, diferite, Seliște. 151. Negrea Ecaterina, plapomă, Făgăraș. 152. Negrea Lucreția, cusături, Făgăraș. 153. Nicola Letiția, chip de mărgele, Albac. 154. Nicora Valeria, straiu de bumbac, Deva. 155. Ogorean Stoica Ana, covor, Veștem. 156. Onea Rebeca lui Iacob, diferite, B.-prund. 157. Olariu Paraschiva, cătrinte, Galeș. 158. Olariu Maria, brâne, Galeș. 159. Oltea Ana, pânzării, Fenesul s. 160. Pandrea Zinca, diferite, Făgăraș. 161. Papiu Valeria, perină, Deva. 162. Paul Camila, broderii, Deș. 163. Pavelea Valeria, măsăriță, Năsăud. 164. Pătăreu Stoia Maria, pânzării, Boița. 165. Părău Maria, pânzării, Agnita. 166. Pavel Elena, față de mäsă, Bistrița. 167. Pap Emilia, perină, Cluș. 168. Perșinari Melani, etager, Brașov. 169. Peteur Alesandru, antimir, Satulung. 170. Petrariu Elena Georgiu, Galeș. 171. Petrișor Maria, pânză, Vaida-rece. 172. Petrișor Teodor, lucrări în lemn, Beiu alb. 173. Petruț Ana Avr., Galeș. 174. Petrea Ioan, cogiocar, Reșnov. 175. Pinteza Sofia, cătrinte, Monor. 176. Pinciu Sora Al., diferite, Rășinari. 177. Pop Emilia n. Nagy, pânzării, Bănișor. 178. Pop Regina, învălitate, Șinca-veche. 179. Pop Antița, pânzării, Beiuș. 180. Pop Ecaterina, diferite, Alba-Iulia. 181. Pop Ana și Maria, cuvertă, Gherla. 182. Pop Netii, mäsăriță, Bobohalma. 183. Pop Elena, impletituri, Ludoșul-mare. 184. Pop Simion, desemnuri, elev la gimn. din Năsăud. 185. Pop Amalia Bedu, pânzării, Boița. 186. Pop Ana Domeniu, ștergare, Boița. 187. Pop Eufrosina, impletituri, Brașov. 188. Pop Agneta diferite, Tabad. 189. Pocaj Sigismund, herbarii, elev la gimn. din Năsăud. 190. Popescu Hareți, cuvertă, Făgăraș. 191. Popescu E. G., pânzării, Toplița. 192. Popa I. Ana, diferite, Seliște. 193. Popa Maria, cămașe, Petridiul-mediu. 194. Porea Anica, cămașe, Mediaș. 195. Posa Maria Dan, Galeș. 196. Pragia Ioan Lehn, ploște, Vidra super. 197. Preda Dan Maria, pânzării, Cacova. 198. Radu Mihailă, plugar, Aiud. 199. Raț Iudita, covor, Șamșud. 200. Raț Maria, ciorapi, Ghilad. 201. Rebeza Ioan, diferite, Gura-riului. 202. Receu Ana Gl., brâne, Galeș. 203. Reu Precup Maria, cătrinte, Ludoșul-mare. 204. Respop Maria, pânzării, Săcel. 205. Roman Nicolae, pantofar, Sibiu. 206. Roman Vasarica, măneci Ragla. 207. Romitan Ana, ștergare, Tresnea. 208. Roșca I., pantofar, Sibiu. 209. Roșculeț Al. Ana, peptar de mäsă, Satulung. 210. Rusu Maria, șurțe, Boziaș. 211. Rusu Sofia, fețe de perini, Manarade. 212. Săcărea Ana P. M. jim., culme, Tălmăcel. 213. Săcea Dimitrie, păpușar, Sibiu. 214. Șandru Ana, covor, Petridiul-mediu. 215. Șandru Calipsa, lucruri de mână, Sighișora. 216. Sas Ana Ioan, cămașe femeieșcă, Galeș. 217. Sava Ioan, cleric la institutul „Andreian”, mape, Sibiu. 218. Sgura I. Maria, brâne, Galeș. 219. Sgura Ana, pânză, Galeș. 220. Simțion Petru Maria, pânzării, Sibiu. 221. Socaciu Virginia, etager, Blaș. 222. Soloiuceri Anastasia, ștergare, Feneșul săsesc. 223. Solomon Eleonora, țesături, Tur. 224. Someșan Ioana, mäsăriță, Dumitrița. 225. Soțian Irinie Ana, pânzării, Somșud. 226. Suciu Sofia, mäsăriță, Mediaș. 227. Surdu Cornelia, diferite, Odorheiu. 228. Stoica Victoria, covor, Ceanul-mare. 229. Stoica

George, giamantan, Sibiu. 230. Tauase Florea, diferite, B.-Suseni. 231. Tanco Paraschiva, diferite, Monor. 232. Tepeș Aurelia, plapomă, Făgăraș. 233. Țintea Dumitrie, linguri. 234. Tocănel Sofia, rochie, Sabad. 235. Tofana Ioana, cătrinte, Ocița. 236. Toma Maria, cămașe, Pinctic. 237. Tomuța Maria, suman, Monor. 238. Topârcean Ana, diferite, Apoldul românesc. 239. Tuducescu Ioan, modele de altoi, Lipova. 240. Tueca Maria, diferite, Blaș. 241. Turcu Sora I., față de mäsă, Făgăraș. 242. Tresneu Paraschiva, cătrinte, Ragla. 243. Truța Maria G., funduri de perină, Orșova. 244. Veche Elena, cătrinte, Belinț. 245. Velțan Sichea, perină, Cluș. 246. Venter Grigorie, perină, Cluș. 247. Vertic George, elev la gimnaziul din Năsăud, herbar. 248. Vestemean George, ghetete, Sibiu. 249. Vidrighin Ana, diferite, Rășinari. 250. Vișa Maria, șurț, Șeica-mare. 251. Vlad M. Aurelia, covor, Orăștie. 252. Vlad Elisa, ștergare, B.-prund. 253. Vlad Ștefan, pantofar, Sibiu. 254. Voicu I., pantofi, Brașov. 255. Vulcan I. Maria, pânzării, Seliște. 257. Ungur Nina, mäsăriță, Cristelec. 258. Unița Maria, port femeieșc, M.-Decea. 259. Urdea Eufrosina, pânzării, Cernat. 260. Furnica Eufrosina, diferite, Brașov.

Literatura și arte.

Rugare. Onorabilele dămne și domnișore, precum și onorabili domni, cari au binevoit a primi liste de abonament la culegerea mea de poezii intitulată: „Lira mea”, și cari încă nu mi le-a rentors, sunt rugați a le înnapoiă dimpreună cu eventualul rezultat al colectării d-lor, ca astfel să pot fi orientat în privința numărului esemplarelor ce voiu avé să tipăresc. Oradea-mare 10 nov. 1881. *Iosif Vulcanu.*

Călimdarul dlui Manguica, despre care vorbim în nr. penultim al foii noastre, va apăre în curënd. Autorul-redactor ni-a pus la dispozițiune drept specimen din instructivul cuprins, articolul „Apa dela botete”, ce-l începem în nr. presinte, omițând o parte mare din numărösele citațiuni, precum și textul original al acelor citațiuni. Din acesta se vede, că întreprinderea dlui Manguica e serioasă și merită spriginire din partea publicului românesc, ceea ce dorim să și aibă. Prețul 1 fl. și se pöte comandă la tipografia Alexi în Brașov, seú la librăria I. E. Țeran în Oravița seú deadreptul la editor dl Simeon Manguica avocat în Oravița.

Călimdarul din Arad. Călimdarele care sânt scrise într'un stil ușor poporal fac serviciu nespus de mare poporului românesc. Câte-un călimdar se află la totă casa românului cărturar care are cât de cât gustul de cetire. Până nu erau călimdare românești, ce cetiă bietul sătean cărturar? „Alexandria” care i umplea capul de idei bizare și eveneminte fantastice; „Țilbu Buhoglină” o carte scrisă în idiomul bănățean din care puțină morală și învățatură se putea scöte; apoi „Leonat” apoteosa beției plină de imoralități și obscenități; „Legendarul lui Moise Botta” adevărată „bötă” a limbei românești. „Argir și Elena” un basm altcum frumos, dar acărui însemnătate mitologică țeranul n'o cunoșce și astfel crede lucrurile povestite acolo de aevea. Decând însă literile străbune au început a formă apröpe eschisiv caracterele tipariului românesc, acestea produse fără critică ale literaturii populare dejosite devin esemplare rare de curiosități antice. Călimdarele au fără îndoieică meritul d'a fi desvoltat gustul cetitoriului sătean în o direcțiune mai estetică și morală. Și decă avem multe motive d'a ne plänge de indolența publicului față de literatură în genere, călimdarele românești făc excepțiune laudabilă. Dincolo și dincoace de Carpați apar pe fie-care an în timpul mai nou cel au-

țin 20 de călindare deosebite și toate au trecut pentru că toate sunt de un cuprins instructiv pe lângă partea calendaristică specială. Călindarul diecesei Aradului a apărut în al III-lea an cu un cuprins și mai bun decât în anii precedenți. Acest călendar, mulțumită limbajului eminent poporal, cuprinsului său instructiv, moral și practic mai apoi și umoristic, în scurt timp s-a făcut carieră. Anul trecut s'a desfășurat în 2700 exemplare și totuși nu s'a ajuns la toți câți îl cerceau. De aci putem trage învățătura, că decât cineva voiește să facă trebă cu literatura românească, să scrie pentru popor în o limbă pricepută de tot țăranul și să o vândă eftin cum se face cu călindarul din Arad, care dă șese côle tipărite cu 30 cr. Călindarul se recomandă de sine. *Bibliograf.*

Studiu din economia națională. Dl Petra-Petrescu a publicat în o broșură la Sibiu lucrarea sa: „Studiu din economia națională. Despre bănci, operațiunile lor, despre efecte și despre bursă“, disertațiune prezentată adunării generale din Sibiu a Asociațiunii transilvane, care însă acolo nu s'au putut ceti, căci discuțiunile lungi consumară tot timpul, de și adunarea ținū patru ședințe. Autorul tratând materiile indicate, dă noțiuni despre originea băncilor; esplică operațiunile de bancă: băncile de giro, băncile de contocorrent și cecuri, depositele, lombardul, scontul, zarafia, operațiunile de incasso, operațiunile cu assignate de bani, comerțul cu efecte, creditul-mobilier, împrumuturile pe ipotecă, băncile de emisiuni; apoi vorbește despre efecte și în fine despre bursă. La fine adaugă un dicționar de termeni tehnici comerciali, calcularea intereselor și a procentelor, și calcularea efectelor. Va să zică, lucrarea dlui Petrescu pe pagine puține (32) ofere un material instructiv, de care vor pute profita mulți. Prețul 40 cr. Câteva exemplare sunt depuse și la noi.

Dl Tit Bud, paroc în Sat-Șugatag, în Maramureș, adresează un avis clerului român, prin care, anunțând că din cauza mutării sale din Gherla la parochie, n'a putut scôte de sub tipar opul său: „Îndreptar practic pentru preoții sulfetesci“, cere de nou sprigina publicului, trămițându-i-se prețul de prenumerațiune (2 fl.) până la finea lui decembrie.

Diuaristic. „Românul“ dela anul nou va apăre în format mai mare, de șese colone, după modelul diarelor franceze. — „Sentinela Dunării“ este titlul unui nou diar politic care a apărut la București, promițând a eși în toate zilele. — *La Pitești* a început să iasă un diar intitulat: „Țăranul“.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Dl Ioan Ghica,* președintele Academiei Române și ministru plenipotențiar al României la curtea din Londra, a sosit zilele trecute la București. — *Dl Eugen Voinescu,* consul general al României în Budapesta, a fost transmutat în aceeași calitate la Constantinopol. — *Dl Atanasie Cimponeriu,* jude la tabla regescă din Budapesta, a fost chemat la curtea de cassațiune (care la anul nou se va disolvă) ca referent ajutător în locul dlui dr. Iosif Gallu, care s'a dat dimisiunea, fiind ales deputat.

Hymen. *Dl Geza Barna,* notar cercual în Lupăia, comitatul Biharia, s'a încredințat de soție pe domnișora Olga Poynăr, fiica dlui Ioan Poynăr cetățean și proprietar în Oradea-mare.

Statua lui Heliade deja s'a așezat la București în grădina botanică pe piedestalul ei. Serbarea inaugurării se va pute face cât mai curând. În aripa stângă a grădinei se va așeză statua lui Lazar, ier statua lui Mihaiu Vitezul, strămutată la loc mai potrivit, va fi

înlocuită cândva cu colona lui Traian, atunci în locul actualei grădini botanice va rămâne o frumoasă piață a universității.

Sarah Bernhardt, renumita artistă franceză, care acuma jôcă la Viena, la 8/20 nov. va sosi la Iași, unde va jucă în trei seri succesive în piesele: „Frou-Frou“, „Dama cu Camelii“ și „Hernani“. La București nu se va duce, căci a treia și va plecâ în Russia. Nu mai are nici o și liberă până la julie viitor.

Dl Louis Uhlbach, președintele Societății filotehnice dela Courbevoie, care a scris cu atâta simpatie despre români, a ținut la 1 novembre o conferință asupra României în sala de serbări a primăriei dela Courbevoie. Ilustrul romancier și publicist a vorbit cu multă căldură și recunoștință, probând astfel, că ceea ce a scris despre escursiunea sa în România, n'a fost numai o frasă frumoasă de complesanță, ci s'a întemeiat pe realitate.

Patti în America. Sunt câteva zile de când celebra cântăreță, Adelina Patti, a plecat spre a face ocolul Americii. În curând ea va sosi la New-York și va începe îndată ocolul său. Cu această ocaziune, credem că nu pôte fi fără interes pentru public d'a scii că dîsa călătore va percurge America într'un tren special, pregătit într'adins pentru ea. Acest tren va cuprinde un apartament complet: salon, cameră de lectură, sufrageriă, camere de culcare, etc. Acesta va fi apartamentul său pentru tot timpul călătoriei. Patti va intra în fie-care seră, după represintația, în trenul său.

III. Publicațiune despre contribuiriile încurse la comitetul beiușan în favoarea gimnasiului gr. c. român de Beiuș. (Urmare.) 5. Dșora Petronella Misiu din Arad dela: dna Letiția Oncu avocatăsa, Arad 2 fl. Nicolau Philimon adv. Arad 20 fl. dna Ana Ghibu preotăsa Arad 1 fl. dna Iuliana Bonciu Arad 1 fl. dna Rosa Câmpianu avocatăsa Arad 1 fl. Iosif Botto adv. Arad 3 fl. dna Constanța Marcu Arad 1 fl. dna v. Nina Ebesfalvay Arad 50 cr. dna Emilia Popovicu v. adv. Arad 1 fl. dșora Marica Stoicovicu, Pecica rom. 50 cr. Demetriu Nicoliciu advocat Arad 2 fl. Georgiu Lazaru adv. în Vinga 5 fl. N. N. Arad 10 fl. Petru Suciu inginer în Arad 3 fl. dna Elena Bulboca v. propr. Arad 1 fl. Atanasie Tuducescu Arad 5 fl. dșora Petronella Misiu Arad 3 fl. Suma 60 fl. — 6) Dl Desideriu Borbola adv. în Lipova dela dsa 5 fl. Cristofor Giuchiu paroc Lipova 2 fl. Paul Tulcan not. în Radna 2 fl. Iosif Suciu paroc în Lipova 1 fl. Ioan Țăranu protopop Lipova 5 fl. Gregoriu Mariencescu oficiant Lipova 1 fl. Suma 16 fl. — 7) Dl Georgiu Traila paroc gr. cat. în Timișoara dela dr. Paul Vasiciu consilier de școle în pensie 1 fl. Petru Cermena capitan orașului în pensie 1 fl. Ioan Moga vice-secretar la camera comerc. 2 fl. Nicolau Secașan preot gr. c. Silaș 2 fl. Nicolau Coșariu asesor la sedria orf. comitat Tim. 5 fl. D. Dragonescu secretar la direct. financiara 1 fl. Toma Belu oficiant telegrafic 1 fl. Georgiu Ardeleanu adv. 2 fl. Dna Ana Popa proprietăresa Timișoara 1 fl. Biserica gr. cat. din Timișoara 8 fl. Iuliu Stancia prof. școl. reale Timișoara 1 fl. Trifon Gaița notar Ghilad 3 fl. Marcu Barbu oficial tetegrafic 1 fl. Dr. Darabantu candidat de advocatura 1 fl. Eulimiu Ciobanu oficial telegrafic 1 fl. Ștefan Poruț oficial telegrafic și Berta Poruț soția sa 2 fl. Josim P. Popescu calțiunar 1 fl. Pascu Milu oficial telegrafic 50 cr. (Va urmă.)

Proprietar, redactor răspundător și editor :

IOSIF VULCANU.